

TESTI OMA HUVISID

Juhend

Oodatav tulemus:

Klient

- on teadlikum erinevate kutsealade/tegevuste olemasolust;
- teab oma kutsealaseid eelistusi ja oskab seeläbi paremini kavandada oma edasist tööalast karjääri.

Sobiv sihtrühm: gümnaasiumiõpilased ja noored täiskasvanud

Vajalikud vahendid: kirjutusvahend, tööleht (tegevuste nimistu, vastuste leht, kutserühmade selgituste leht)

Meetodid: individuaalne töö, grupiarutelu

Aeg: 15-20 min

Tegevuse kirjeldus:

- Selgita ülesande eesmärki: olles teadlikum oma eelistustest erinevate kutsealaste tegevuste osas, saame teha paremini õpi- ja kutsevalikuid.
- Juhenda testi täitmist ning tulemuste arvutamist ja hindamist. Kliendil hinnata iga tegevust eelistuste alusel 4 pallilisel skaalal. 1 pall anda siis, kui huvi tegevuse vastu puudub, 4 palli suure huvi korral tegevuse suhtes. Iga vastus kirjutada veergu „P”. Hinnata tuleb iga tegevust. Vastuste lehel järgida küsimuste ja vastuste numbrite kattuvust. Seejärel tuleb liita vastuste lehel igal real saadud pallide arv ja kirjutada summa rea paremasse lahtrisse „Summa” all olevasse veergu. Nii saab 15 arvulist summat. Kui tulemused on summeeritud, saab kutserühmade selgituste lehelt tutvuda nende kirjeldustega. Kui punktisumma on alla 12, on huvi selle tegevusala vastu nõrk. Kui punktisumma ületab 18, siis on tegemist elukutsete rühmaga, mis inimest tõsiselt huvitab.
- **Teine võimalus harjutuse läbiviimiseks.** Paberikulu vähendamiseks võib nõustaja 90 tegevust aeglaselt ette lugeda, jättes kahe nimetuse vahele mõne sekundi aega mõtlemiseks. Klient saab sel juhul ainult vastuste lehe. Läbiviija juhendab punktide summeerimist. Lõpuks loeb ette elukutsete rühmad ja klient märgib vastuste lehele oma tulemuse.

Mõtteid arutelu:

Kuidas sinu tulemus tundus vastavat sinu ootustele.

Millised olid üllatused?

Allikas: Testid ja küsimustikud kutse- ja personalivalikuks. Ü. Suur. Kirjastus Kentaur, 2006, lk 112-120

TESTI OMA HUVISID

Tööleht

Missugused elukutsed võiksid Sind huvitada? Järgnevas testis on 90 küsimust vaba aja harrastuste, igapäevaste toimingute ja erinevates ametites ettetulevate ülesannete kohta.

Igal küsimusel on oma number. See näitab vastuse kohta vastuste lehel. Kirjuta igale küsimusele oma hinnangu number 1, 2, 3 või 4, lähtudes vastuste järgmistest tähendustest:

- 1 - ei meeldi
- 2 - ei oska öelda
- 3 - natuke meeldib
- 4 - meeldib väga

Küsimustes võib olla nimetatud tegevusi, mis pole Sulle varem mõttessegi tulnud. Lähtu sellest, kui palju need võiksid Sind huvitada. Ära mõtle vastamisel liiga kaua. Püüa vastata kiiresti, kirjutades vastuste lehele selle vastuse number, mis tundub kohe esimesel pilgul õige olevat.

Kas Sulle meeldib...?

1. Midagi oma tarbeks kokku monteerida (näiteks raadiot)?
2. Remontida jalgratast, mootorratast või autot.
3. Jõuda selgusele mingi seadme, aparadi või masina tööpõhimõttes.
4. Teha mitmesuguseid katseid (keemia, bioloogia jne).
5. Juhtida kaasaegset tuletõrjeautot.
6. Päästa õnnetusolukorda sattunud inimesi.
7. Joonistada või maalida.
8. Võtta osa toiduvalmistamise kursusest.
9. Jagada teistele inimestele oma teadmisi.
10. Hoolitseda inimeste eest, keda on tabanud õnnetus.
11. Töötada hotellis, informeerida hotellikülastajaid.
12. Teha äritehinguid.
13. Analüüsida rahvaloenduse andmeid.
14. Tegelda aiandusega, teha aiatöid.
15. Valmistada mitmesuguseid kauneid tarbeesemeid (nt punuda korve, vormida savinõusid).
16. Valmistada endale midagi (näiteks raamaturiiu).
17. Ära parandada katkiläinud rõivaese.
18. Konstrueerida uusi asju (näiteks robot-tolmuimeja).
19. Uurida kuritegu, selgitada välja süüdlasi.
20. Juhtida moodsaid liiklusvahendeid.
21. Kaitsta võimaliku kallaletungi eest inimesi või tähtsaid objekte.
22. Muusikat teha, laulda või pilli mängida.
23. Midagi (leiba, saia, kooke, pirukaid) küpsetada.
24. Anda inimestele nõu nende murede lahendamiseks.
25. Aidata ja hooldada haigeid inimesi.
26. Töötada reisibüroos konsultandina, anda infot reisimisvõimaluste kohta.

27. Kõnet pidada, esineda üleskutsetega inimeste ees.
28. Teha arvuti abil mitmesuguseid andmetöötlustöid.
29. Hobuste eest hoolitseda.
30. Kududa, heegeldada või tikkida.
31. Osta odavalt vajalik, kuid pooleliolev ese, et see ise valmis teha.
32. Proovida parandada katkiläinud asju.
33. Konstrueerida invaliididele vajalikke vahendeid.
34. Lugeda teaduslikku kirjandust.
35. Töötada automatiseeritud tootmisprotsessi juhtiva operaatorina.
36. Täita eluohtlikku tööülesannet.
37. Lavastada näidendeid või neis ise mängida.
38. Valmistada lihatoite või külmi suupisteid.
39. Anda noortele nõu edasiõppimiseks, elukutse valikuks.
40. Hoida väikeseid lapsi.
41. Töötada raamatukoguhoidjana, aidata lugejaid vajaliku kirjanduse leidmisel.
42. Veenda inimesi, panna neid toetama oma ideid.
43. Analüüsida andmeid inimeste haigestumise kohta.
44. Töötada piimafarmis, talitada loomi.
45. Sepistada ja teha metallehistööd.
46. Töötada mitmesuguste tööriistadega.
47. Jõuda selgusele, miks üks või teine asi, aparaat või masin ei tööta ja kuidas saaks seda ise korda teha.
48. Teha plaan oma toa, korteri või maja sisustamiseks.
49. Uurida uute ravimite mõju inimorganismile.
50. Töötada elektriijaama juhtimispuldis operaatorina.
51. Töötada korralvurina.
52. Pildistada inimesi, asju ja loodust.
53. Kaunistada ja serveerida roogasid.
54. Lapsi õpetada.
55. Kanda hoolt puuetega või vigastatud inimeste eest.
56. Töötada kassapidajana, raha vastuvõtjana kaupluses, pangas või mujal.
57. Teha tööd, kus on tähtis olla veenev, osata panna inimesi uskuma, et see, mida Sa ütled, on õige.
58. Teha tööd, kus on palju tegemist arvude ja andmetega.
59. Tegelda taimekasvatusega.
60. Tooteid kaunistada, ilusaks värvida.
61. Teha ehitamisel vajalikke asju (uksi, aknaid).
62. Asendada aparaadis või masinas katkiläinud osa uuega.
63. Joonestada, teha seadme valmistamiseks tööjooniseid.
64. Teha turu-uuringuid, et selgitada välja inimeste ostusoove.
65. Juhtida suuri mootorsõidukeid (bussi, suurt veoautot).
66. Kustutada tulekahju.
67. Teha meelelahutusprogramme raadios või televisioonis.
68. Teistele toitu valmistada.
69. Kuulata inimesi, et mõista nende probleeme.

70. Ravida, aidata inimesi võidelda haigustega.
71. Suhelda igal tööpäeval uute inimestega.
72. Organiseerida midagi (võistlust, matka, arutelu jne).
73. Analüüsida firma majanduslikku olukorda.
74. Rajada linnadesse uusi haljasalaseid, hooldada vanu.
75. Köita (käsitsi) raamatuid.
76. Trükkida ajalehti, ajakirju, raamatuid.
77. Parandada elektriseadmeid.
78. Koostada arvutiprogramme.
79. Lahendada matemaatikaülesandeid.
80. Juhtida liiklusvahendeid (trolli, trammi, bussi).
81. Kanda vormiriietust.
82. Kujundada (disainida) mööblit, ruume, tööstustooteid.
83. Olla kursis toiduvalmistamisega mujal maailmas.
84. Selgitada inimestele usuküsimusi.
85. Töötada vigastatud inimestega nende liikumisvõime parandamiseks.
86. Teha niisugust tööd, kus saab kedagi teenindada.
87. Korraldada ja juhtida inimeste koostööd, ühistegevust.
88. Parandada artiklites keelelisi vigu.
89. Tegelda mesindusega.
90. Tegelda keraamika (vaaside, nõude) valmistamisega.

VASTUSED

Kui oled kõigile küsimustele vastanud, siis liida vastuste lehel ühe rea peal olevad vastused (numbrid) ning kirjuta summa samal real olevasse ruutu pealkirjaga "Punktsumma". Iga rida on seotud ühe elukutse rühmaga. Testi tulemusel saadud punktsummad näitavad Sinu huvi tugevust iga elukutsete rühma vastu järgmiselt:

- kui punktsumma on väiksem kui 12, siis huvi on nõrk;
- kui punktsumma on 12 kuni 18, siis võiksid nendest elukutsetest rohkem teada;
- kui punktsumma ületab 18, siis on tegemist elukutsete rühmaga, mis Sind tõsiselt huvitab.

Selle testi eesmärk on tähelepanu juhtimine paljudele huvitavatele elukutsetele, mitte aga viidata ühele kõige õigemale.

VASTUSTE LEHT

	P		P		P		P		P		P	Summa	Elukutse rühm
1.		16.		31.		46.		61.		76.			Rühm 1
2.		17.		32.		47.		62.		77.			Rühm 2
3.		18.		33.		48.		63.		78.			Rühm 3
4.		19.		34.		49.		64.		79.			Rühm 4
5.		20.		35.		50.		65.		80.			Rühm 5
6.		21.		36.		51.		66.		81.			Rühm 6
7.		22.		37.		52.		67.		82.			Rühm 7
8.		23.		38.		53.		68.		83.			Rühm 8
9.		24.		39.		54.		69.		84.			Rühm 9
10.		25.		40.		55.		70.		85.			Rühm 10
11.		26.		41.		56.		71.		86.			Rühm 11
12.		27.		42.		57.		72.		87.			Rühm 12
13.		28.		43.		58.		73.		88.			Rühm 13
14.		29.		44.		59.		74.		89.			Rühm 14
15.		30.		45.		60.		75.		90.			Rühm 15

ELUKUTSETE RÜHMAD

Loe tähelepanelikumalt neid rühmade kirjeldusi, mis Sinu valikus rohkem punkte said.

Rühm 1

Küsimused 1, 16, 31, 46, 61, 76.

Sa tahad valmistada midagi niisugust, mida saab näha ja käega katsuda; töötada masinate ja tööriistade abil. Võid kasutada erinevaid materjale.

Ketrajad, kangrud, kudujad teevad tekstiilitooteid puuvillast, villast, kunstkiust ja muudest kiudainetest. Lukksepad, treialid, freesijad, keevitajad valmistavad metalltooteid ja -seadmeid. Tislerid teevad mitmesuguseid puidutooteid. Trükitöölised valmistavad trükiseid paberil, riidel ja muudel materjalidel. Mürsepad, puusepad, plekksepad, elektrikud, maalrid ehitavad maju. Seda loetelu võib mitmekordselt pikendada, sest meie elu ja tegevuse aluseks olev tootmissfäär on tohutult mitmekesine.

Rühm 2

Küsimused 2, 17, 32, 47, 62, 77.

Tunned huvi ametite vastu, kus tuleb midagi parandada, korda teha, remontida. Niisuguste ametite näiteks on kellassepp, telefonimontöör, raadio- ja teleriparandaja, mehaanik, autolukksepp, kodumasinade parandaja jne. Remonditöö on mitmesuguste tööalade lahutamatu koostisosa põllumajanduses, transpordis ja mujal. Ka talunikud ja autojuhid puutuvad pidevalt kokku mitmesuguste tehnilise hooldus-ja remonditöödega.

Rühm 3

Küsimused 3, 18, 33, 48, 63, 78.

Sa tahad midagi konstrueerida, projekteerida. Sinu huvid koonduvad rohkem tehnika-valdkonda. See jaguneb mitmesugusteks osadeks nagu arvuti- ja süsteemitehnika (siin töötavad programmeerijad, süsteemiprojekterijad info-, side- ja muude süsteemide loojad), ehitus (insener-konstruktorid projekteerivad kütte- ja ventilatsioonisüsteeme, vee- ja kanalisatsioonivõrke), masinaehitus (masinaehituskonstruktorid projekteerivad tööstusseadmeid ja olmetehnikat), energeetika jne. **Konstrueerimine ja projekteerimine – see on eelkõige vaimne loometöö!**

Rühm 4

Küsimused 4, 19, 34, 49, 64, 79.

Tunned huvi uurimistöö vastu, tahad teha mitmesuguseid katseid midagi välja selgitada, milleski selgusele jõuda. Soovid kasutada oma mõtlemisvõimet teaduslike või sotsiaalsete probleemide uurimiseks. Uurimistööga tegelevad kõrgkoolide õppejõud ja uurimisinstituutide töötajad: assistendid, lektorid, teadurid, dotsendid, professorid. Teaduslikust uurimistööst mõnes mõttes erinevat, kuid siiski uurimistööd uurija ametikohal tehakse seaduserikkujate, kurjategijate väljaselgitamiseks.

Rühm 5

Küsimused 5, 20, 35, 50, 65, 80.

Sa oled "masinate alistaja". Sind huvitab sõidukite ja masinate juhtimine, võib-olla ka tootmisprotsesside ja muude suurte süsteemide (näiteks liikluse või elektrienergia tarbimissüsteemi) juhtimine. Niisugust tööd teevad erinevate liiklusvahendite juhid, näiteks bussi-, trolli- ja trammijuhid, vedurijuhi, piloodid, tüürimehed, aga samuti juhtimispuultide taga töötavad protsessijuhtide operaatorid ja dispetšerid.

Rühm 6

Küsimused 6, 21, 36, 51, 66, 81.

Tahad luua turvalisust ja stabiilsust inimestele, kes vajavad abi. Soovid, et Sind austataks ja usaldataks Sinu võime eest korda hoida või korda jalule seada. Selle rühma tüüpilised ametid on politseinik, turvamees, kaitseväge ohvitser, tuletõrjuja, vetelpäästetöötaja. Peale korrahoidmise ja kaitsmise kuulub nende ametikohustuste hulka ka inimestele nõuannete ja juhtnõuandmise andmine.

Rühm 7

Küsimused 7, 22, 37, 52, 67, 82.

Sa tahad kasutada fantaasiat ja kujutlusvõimet, et värvide, kujundite, helide, sõnade või liigutuste abil väljendada oma tundeid, mõtteid, elamusi. Selle elukutsete rühma koosseisus on maalikunstnikud, graafikud, skulptorid, arhitektid ja sisearhitektid, disainerid, kirjanikud, tantsijad, lauljad, muusikud, heliloojad, näitlejad, näitejuhid ja veel paljud muud loovtöötajad.

Rühm 8

Küsimused 8, 23, 38, 53, 68, 83.

Sa tahad tegelda toiduainetega, valmistada maitsvaid roogi, jooke, maiustusi ja küpsetisi. Selle rühma näidiselukutsed on kokk, külmlauakokk, pagar, kondiiter, võimeister, juustumeister.

Rühm 9

Küsimused 9, 24, 39, 54, 69, 84.

Oled huvitatud inimeste õpetamisest ja nõustamisest. Tahad aidata inimesi, kellel on erinevaid (hingelisi, majanduslikke) probleeme või kes on keerulise valiku ees, nagu näiteks elukutse valik. Sa arvad, et on tähtis palju teada ja oma teadmisi teistega jagada. Sellised ametid on õpetaja, lasteaiakasvataja, psühhoterapeut, psühholoog-nõustaja, advokaat, pastor.

Rühm 10

Küsimused 10, 25, 40, 55, 70, 85.

Tahad aidata ja toetada inimesi, kes ei tule oma probleemidega ise toime. Tahad kehastada teistele turvalisust ja tunda, et saad neile kasulik olla, jättes omaenda isiku meelsasti tagaplaanile. Selles rühmas on näiteks meditsiiniõde, arst, patronaažiõde, sotsiaaltöötaja, parameedik ja kriisiabi töötaja.

Rühm 11

Küsimused 11, 26, 41, 56, 71, 86.

Tunned huvi inimeste teenindamise vastu, püüdes neid teavitada või mõnel muul viisil kasulik olla. Näidisametiteks on sekretär, stjuuardess, juuksur, reisikonsultant, ettekandja, telefonist.

Rühm 12

Küsimused 12, 27, 42, 57, 72, 87.

Sul on huvi majanduse, juhtimise või poliitika vastu. Tahad oma ideid põhjendada, panna inimesi neid mõistma ja tunnustama. Siia rühma kuulub töötamine mitmesugustel juhtivatel ametikohtadel riigi haldusorganites, ettevõtete ja firmade juhtimisstruktuurides. Esialgu tasub siiski mõelda mingile konkreetsele töövaldkonnale, näiteks tööle reklaami, kindlustuse või panganduse alal.

Rühm 13

Küsimused 13, 28, 43, 58, 73, 88.

Tahad lahendada probleeme mõttetööga, analüüsida ja töödelda mitmesuguseid andmeid, teha arvestusi, anda selgitusi. Näidisametid on eelarvestaja, raamatupidaja, bibliograaf (tegeleb trükiste kirjeldamise ja süstematiseerimisega), maksuametnik või -inspektor, statistik (riigi ja rahva kohta käivate andmete koguja ning analüüsija).

Rühm 14

Küsimused 14, 29, 44, 59, 74, 89.

Tunned huvi ametite vastu, kus tuleb töötada taimedega, hoolitseda loomade eest. Niisugusteks ametiteks on näiteks aednik, põllutöölaine, haljastustöölaine, agronoom, mesinik, farmitöötaja, karjak, loomaarst.

Rühm 15

Küsimused 15, 30, 45, 60, 75, 90.

Tahad oma kätega midagi kunstipärast ja ilusat teha, vormida kauneid esemeid, omavahel kokku sobitada värve, vorme ja materjale. Sellesse rühma kuuluvad kõik ametid, kus on tegemist käsitööga. Need on näiteks rätsep, kuduja, tikkija, raamatuköitja, kullassepp-juvelier, graveerija, klaasija keraamikadekoraator, kiviraidur, sepp.